

2.1. Vyřešte tyto rovnice a soustavy rovnic pro neznámou matici \mathbf{X} (předpokládejte, že každá potřebná inverze existuje):

- a) $\mathbf{AX} + \mathbf{B} = \mathbf{A}^2\mathbf{X}$
- b) $\mathbf{X} - \mathbf{A} = \mathbf{XB}$
- c) $2\mathbf{X} - \mathbf{AX} + 2\mathbf{A} = \mathbf{0}$

$$(a) \mathbf{AX} + \mathbf{B} = \mathbf{A}^2\mathbf{X}$$

$$\mathbf{A}^2\mathbf{X} - \mathbf{AX} = \mathbf{B}$$

$$(\mathbf{A}^2 - \mathbf{A})\mathbf{X} = \mathbf{B}$$

$$\underline{\underline{\mathbf{X} = (\mathbf{A}^2 - \mathbf{A})^{-1}\mathbf{B}}}$$

$$(c) 2\mathbf{X} - \mathbf{AX} + 2\mathbf{A} = \mathbf{0}$$

$$(2\mathbf{I} - \mathbf{A})\mathbf{X} = -2\mathbf{A}$$

$$\underline{\underline{\mathbf{X} = (2\mathbf{I} - \mathbf{A})^{-1}(-2\mathbf{A})}}$$

$$(b) \mathbf{X} - \mathbf{A} = \mathbf{XB}$$

$$\mathbf{X} - \mathbf{XB} = \mathbf{A}$$

$$\mathbf{X}(\mathbf{I} - \mathbf{B}) = \mathbf{A}$$

$$\underline{\underline{\mathbf{X} = \mathbf{A}(\mathbf{I} - \mathbf{B})^{-1}}}$$

2.3. Chceme vyřešit soustavu rovnic

$$\begin{aligned} \mathbf{Ax} + (\mathbf{y}^T \mathbf{B})^T &= \alpha \mathbf{1} \\ \mathbf{Ay} + \mathbf{c} &= \mathbf{0} \end{aligned}$$

kde \mathbf{A} , \mathbf{B} jsou známé matice, \mathbf{c} je známý vektor, \mathbf{x} , \mathbf{y} jsou neznámé vektory a α je neznámý skalár. Soustavu přepište do tvaru $\mathbf{Pu} = \mathbf{q}$, kde matice \mathbf{P} a vektor \mathbf{q} obsahují známé konstanty a vektor \mathbf{u} obsahuje všechny neznámé.

$$\begin{aligned} \mathbf{Ay} - \mathbf{c} &= \mathbf{0} \\ \mathbf{Ax} + (\mathbf{y}^T \mathbf{B})^T - \alpha &= \mathbf{0} \\ \mathbf{Ax} + \mathbf{y}^T \mathbf{B}^T - \alpha &= \mathbf{0} \end{aligned}$$

$$\begin{bmatrix} \mathbf{A} & \mathbf{B}^T & -1 \\ 0 & \mathbf{A} & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{x} \\ \mathbf{y} \\ \mathbf{d} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} \\ -\mathbf{c} \end{bmatrix}$$

3.1. Rozhodněte, zda následující množiny jsou lineární nebo affiní podprostory \mathbb{R}^n a když ano, určete jejich dimenze:

- a) $\{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n \mid \mathbf{a}^T \mathbf{x} = 0\}$ pro dané $\mathbf{a} \in \mathbb{R}^n$
- b) $\{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n \mid \mathbf{a}^T \mathbf{x} = b\}$ pro dané $\mathbf{a} \in \mathbb{R}^n$, $b \in \mathbb{R}$
- c) $\{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n \mid \mathbf{x}^T \mathbf{x} = 1\}$

- (a) lineární, dimenze $n-1$ $\begin{array}{l} \mathbf{a} = \mathbf{0} \\ \mathbf{a} \neq \mathbf{0} \end{array}$
- (b) affiní, pro $b = 0$ příklad (a), dimenze 1
- (c) není \rightarrow pro $\mathbf{a} \neq \mathbf{0}, b = 0$ není
 $\mathbf{a} = \mathbf{0}, b \neq 0$ n
 $\mathbf{a} \neq \mathbf{0}, b \neq 0$ $n-1$

3.2. Je množina $\{(x_1, x_2, x_3, x_4) \in \mathbb{R}^4 \mid x_1 + x_3 = 0\}$ lineární podprostor? Pokud ano, najděte jeho libovolnou bázi.

Podmínku splňují vektory $\alpha \begin{pmatrix} a_1 \\ b_1 \\ -a_1 \\ d_1 \end{pmatrix} + \beta \begin{pmatrix} a_2 \\ b_2 \\ -a_2 \\ d_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} da_1 + \beta a_2 \\ db_1 + \beta b_2 \\ -da_1 - \beta a_2 \\ dd_1 - \beta d_2 \end{pmatrix}$

$$x_1 + x_3 = da_1 + \beta a_2 - da_1 - \beta a_2 = 0$$

podmínka splňovaná

Báze například

$$B = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

3.7. Máme zobrazení $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ definované jako $f(x, y) = (x + y, 2x - 1, x - y)$. Je toto zobrazení lineární? Pokud ano, napište ho ve formě (3.7). Je toto zobrazení affinní? Pokud ano, napište ho ve formě (3.26). Obě odpovědi dokažte z definic.

$$f(\mathbf{x}) = A\mathbf{x} + b$$

$$f\left(\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}\right) = A\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} + b$$

$$f\left(\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 0 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Dh: g lin., $f(x) = g(x) + b$

f affinní?

$$\begin{aligned} f\left(\sum d_i x_i\right) &= g\left(\sum d_i x_i\right) + \sum d_i b \\ &\stackrel{\sum d_i = 1}{=} \sum d_i g(x_i) + \sum d_i b \\ &= \sum d_i (g(x_i) + b) = \sum d_i f(x_i) \end{aligned}$$

je affinní

3.8. Máme nehomogenní soustavu lineárních rovnic

$$\begin{aligned} x + 2y + z &= 1 \\ -x + y + 2z &= 2 \end{aligned}$$

dvou rovnic o třech neznámých. Napište množinu řešení soustavy jako $X + \mathbf{x}_0$, kde $X \subseteq \mathbb{R}^3$ je lineární podprostor (napište jeho bázi) a $\mathbf{x}_0 \in \mathbb{R}^3$.

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ -1 & 1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & | & 1 \\ -1 & 1 & 2 & | & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & | & 1 \\ 0 & 3 & 3 & | & 3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & | & 1 \\ 0 & 1 & 1 & | & 1 \end{pmatrix}$$

$$\begin{array}{l} \text{det } A = 1 \\ \text{rank } A = 2 \end{array} \quad \text{ker:}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & | & 0 \\ 0 & 1 & 1 & | & 0 \\ -1 & 1 & -1 & | & 0 \end{pmatrix}$$

Potom řešení:

$$\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + \text{span}\left(\begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}\right)$$

3.10. Najděte bázi prostoru obrazů a bázi nulového prostoru následujících lineárních zobrazení:

a) $\mathbf{f}(x_1, x_2, x_3) = (x_1 - x_2, x_2 - x_3 + 2x_1)$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 2 & 1 & -1 \end{pmatrix} \quad \text{ker: } \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & -1 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

($\dim \text{ker} = 1$)

($\dim \text{im} = 2$)

jádro: $\underline{\underline{\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 3 \end{pmatrix} \right)}}$

Báze:

$$\begin{aligned} f(e_1) &= \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} \\ f(e_2) &= \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix} \\ f(e_3) &= \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

→ pokud báze prostoru obrazu vypadá

$$\underline{\underline{\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} \right)}} \quad (\text{nebo i } (e_1, e_2), e_1, e_2 \in \mathbb{R}^2)$$